

Een stad van ongelijkheid

Amsterdam is een stad van ongelijkheid

In deze factsheet leest u over de kansen en ervaringen van groepen Amsterdammers op uiteenlopende gebieden. Duidelijk blijkt dat deze sterk verschillen.

In deze factsheet zijn de meest recente Amsterdamse cijfers opgenomen over ongelijkheid. De meeste cijfers zijn afkomstig uit onderzoeken van de gemeentelijke directie Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS). Andere cijfers komen uit andere bronnen: de politie, de GGD, het Meldpunt Discriminatie en het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS).

Uit de cijfers blijkt dat laagopgeleide mensen, vrouwen, en mensen met een niet-westerse migratie-achtergrond in Amsterdam relatief minder kansen en negatievere ervaringen hebben. Groepen Amsterdammers bij wie kenmerken samenvallen, hebben te maken met een opeenstapeling van ongelijkheid, onveiligheid en gebrek aan kansen.

Overigens doet deze factsheet niet volledig recht aan de werkelijkheid van een hyperdiverse stad. Op de indeling in een 'westerse' of 'niet-westerse' migratieachtergrond is bijvoorbeeld het nodige af te dingen. Om informatie goed inzichtelijk te maken, vallen nuances noodgedwongen weg¹.

¹ Bij een indeling in mannen en vrouwen, bijvoorbeeld, blijven intersekse personen buiten beschouwing.

Economische zelfstandigheid

01

Veiligheid

02

Discriminatie

03

Kansenongelijkheid

04

Effecten & gevolgen

05

Economische zelfstandigheid

Nog altijd scheve verdeling arbeid en zorg tussen mannen en vrouwen, met grote gevolgen voor laagopgeleide vrouwen

 Slechts een kwart van de Amsterdamse vrouwen met een laag opleidingsniveau is economisch zelfstandig.

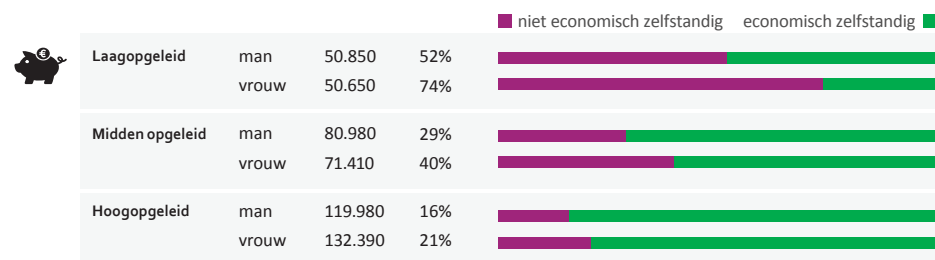
 Vrouwen hebben twee keer vaker dan mannen geen inkomen uit betaald werk of een uitkering.
Dit is voor 7% van de Amsterdamse vrouwen het geval, vergeleken met 3% van de mannen. Van de laagopgeleide vrouwen geldt dit zelfs voor 17% van de vrouwen.

 Het loon van Amsterdamse mannen ligt 14% hoger dan dat van Amsterdamse vrouwen.
De verschillen zijn groter bij oudere mensen en bij lager opgeleide mensen.

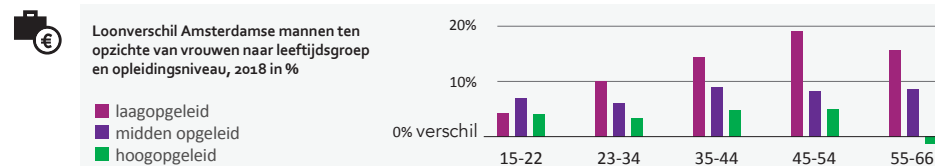
 Partners met kinderen zijn minder vaak tevreden over de verdeling van werk en zorgtaken in het huishouden dan partners zonder kinderen.
Het zijn met name vrouwen die opvang/oppas regelen, minder gaan werken dan hun partner en ouderschapsverlof opnemen.

  1 op de 5 Amsterdamse vrouwen heeft een laag opleidingsniveau

Bron: Economische zelfstandigheid van vrouwen in Amsterdam en achterliggende patronen, OIS 2019

Bron: Economische zelfstandigheid van vrouwen in Amsterdam en achterliggende patronen, OIS 2019

Bron: Economische zelfstandigheid van vrouwen in Amsterdam en achterliggende patronen, OIS 2019

Veiligheid

Vrouwen en lhbtq+ personen zijn het vaakst slachtoffer van intimidatie en geweld

Bijna een kwart van de Amsterdamse vrouwen neemt soms een andere route om een onveilige plek te vermijden.

Vier op de vijf jonge vrouwen is slachtoffer van straatintimidatie.

Vooral lhbtq+ personen voelen zich respectloos behandeld op straat.

Ruim een derde van de heterovrouwen zegt het afgelopen jaar weleens respectloos te zijn behandeld op straat. Bij lhbtq+ personen is dit bijna 40%.

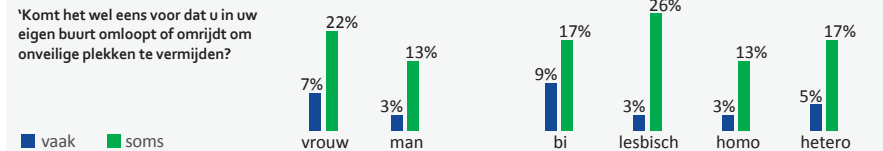

Homoseksuele en lesbische Amsterdammers maken vaker geweld of dreiging met geweld mee.

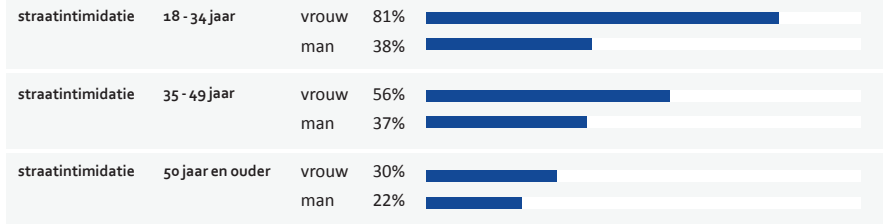
8% van de homoseksuele mannen en 7% van de lesbische vrouwen gaf aan dat ze dat jaar te maken hebben gehad met geweld of dreiging met geweld.

'Komt het wel eens voor dat u in uw eigen buurt omloopt of omrijdt om onveilige plekken te vermijden?

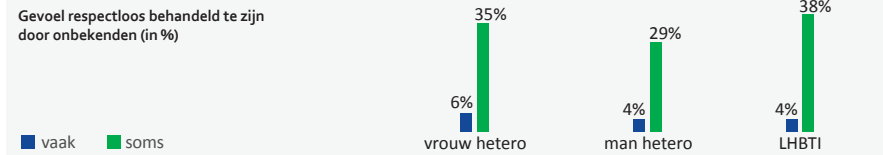
Bron: Factsheet Straatintimidatie OIS 2018

Bron: Factsheet Straatintimidatie OIS 2018

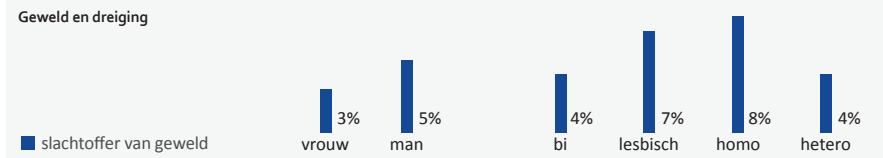
Gevoel respectloos behandeld te zijn door onbekenden (in %)

Bron: Factsheet Straatintimidatie OIS 2018

Geweld en dreiging

Bron: Veiligheidsmonitor OIS 2019

Discriminatie

Discriminatie in de stad vooral op basis van herkomst/huidskleur en seksuele voorkeur, wordt ook heftiger

 De helft van alle meldingen bij het Meldpunt Discriminatie (MDRA) gaan over discriminatie op basis van de herkomst van de melder.

Hiervan betreft bijna 40% anti-zwart racisme. Ook de Amsterdamse politie rapporteert de meeste discriminatie-incidenten op basis van herkomst/huidskleur en bijna evenzoveel op basis van seksuele voorkeur.

 Aantal meldingen van discriminatie op basis van geloofsovertuiging of levensbeschouwing neemt toe.

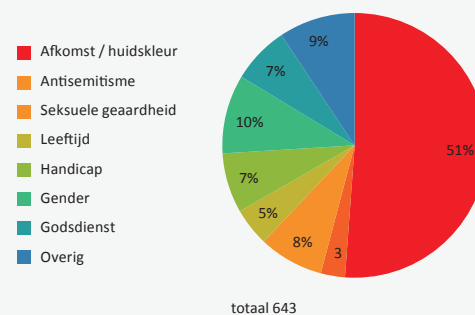
Het aantal meldingen van antisemitisme is in een jaar tijd toegenomen met 46%. Het aantal meldingen van discriminatie van moslims steeg in dezelfde periode met 38%.

 Discriminatie gaat vaker gepaard met geweld en bedreiging.

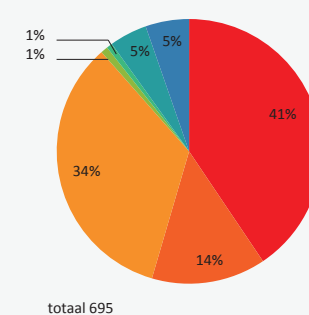
Het aantal meldingen over geweld en bedreiging is sterk toegenomen in 2019. Slachtoffers van geweld waren voornamelijk Nederlanders met een migratieachtergrond (55%) en homoseksuelen mannen (40%).

meldingen MDRA

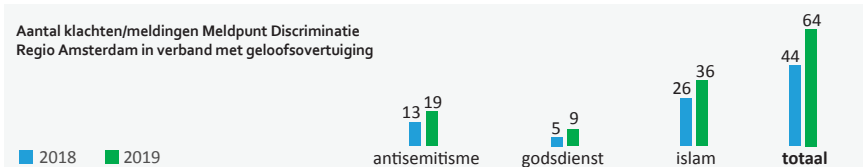
meldingen politie

Bron: Jaarverslag MDRA 2019

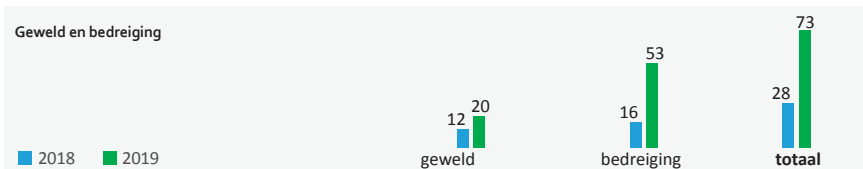
Aantal klachten/meldingen Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam in verband met geloofsovertuiging

Bron: Jaarverslag MDRA 2019

Geweld en bedreiging

Bron: Jaarverslag MDRA 2019

Kansenongelijkheid

In Amsterdam is ongelijkheid zichtbaar in kansen op de arbeidsmarkt

De meeste meldingen van discriminatie spelen zich af op de arbeidsmarkt.

Dit wordt verreweg het vaakst genoemd als plek waar gediscrimineerd wordt; vooral op grond van herkomst/huidskleur (42%) en gender (21%).

Discriminatie op grond van herkomst/huidskleur speelt zich af zowel tijdens het wervings- en selectieproces (op basis van achternaam, uiterlijke kenmerken of vermeend accent) als op de werkvloer (in de vorm van beledigen, stigmatiseren of intimidatie door collega's of leidinggevenden).

Deze kansenongelijkheid begint eerder.

Amsterdamse kinderen van ouders met laag opleidingsniveau en/of niet-Westerse migratieachtergrond, krijgen steeds vaker een te laag schooladvies aan het eind van de basisschool. Volgens de laatste cijfers ruim 10 keer zo vaak.

En zij verlaten het voortgezet onderwijs 2 keer zo vaak zonder startkwalificatie.

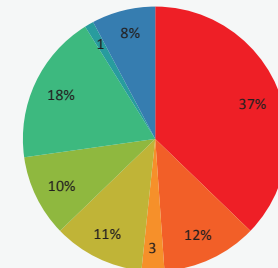
Dat betekent dat zij niet of pas later toegelaten worden tot een vervolgonderwijs, weinig kansen op de arbeidsmarkt hebben en vaker in de bijstand komen.

Aantal meldingen MDRA in relatie tot de arbeidsmarkt in 2019

Totaal 180 meldingen waarvan

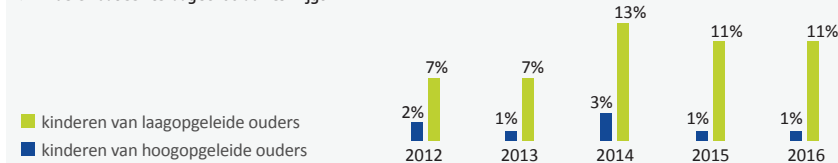
67	Afkomst/huidskleur
21	Godsdienst
5	Seksuele voorkeur
20	Leeftijd
18	Beperking/chronische ziekte
33	Gender
2	Arbeidscontract
14	Overig

Bron: Jaarverslag MDRA 2019

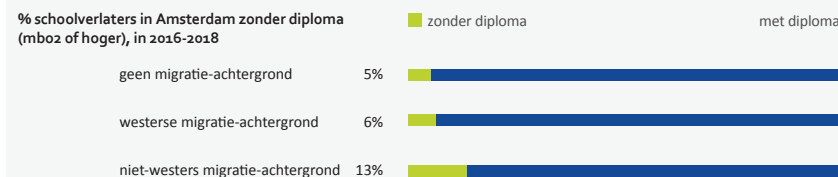
% kinderen dat een te laag schooladvies krijgt

Bron: factsheet ongelijkheid OIS, Regionale monitor, Gelijke kansen in het onderwijs, 2017

% schoolverlaters in Amsterdam zonder diploma (mbo2 of hoger), in 2016-2018

Bron: factsheet schoolloopbanen OIS 2017

Effecten & gevolgen

Ongelijkheid heeft gevolgen voor wonen en gezondheid

De inkomensverdeling in Amsterdam laat toenemende ongelijkheid zien.

Er zijn meer lage inkomens dan gemiddeld in Nederland, minder middeninkomens en meer allerhoogste inkomens.

Ook woonsegregatie neemt toe.

Mensen met een lagere opleiding wonen vaker aan de rand van Amsterdam, in Noord, Zuidoost in Nieuw-West.

Opleidingsniveau hangt samen met ervaren gezondheid.

Slechts 55% van de mensen met een lage opleiding ervaart de eigen gezondheid als goed, vergeleken met 89% van de hoogopgeleiden.

Eenzaamheid is het grootst onder mensen met een lage opleiding.

Eenzame mensen lopen grotere gezondheidsrisico's en zelfs een grotere kans op voortijdig overlijden.

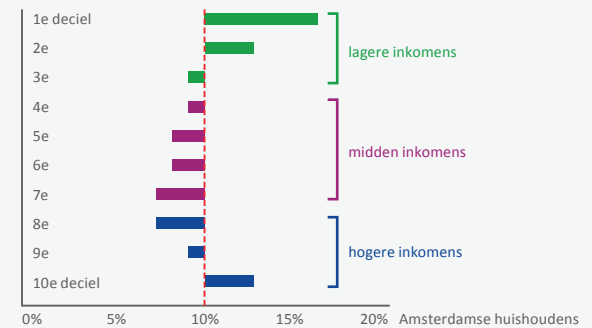

Inkomensverdeling

De ongelijkheid in Amsterdam neemt toe. Er zijn meer lage inkomens dan gemiddeld in Nederland,

minder middeninkomens,

en meer allerhoogste inkomens.

Bron: CBS / Factsheet Kansenongelijkheid, OIS 2019

Amsterdammers van 18 jaar en ouder, ervaart gezondheid als goed (in procenten)

opleidingsniveau	laag	55%	<div></div>
	hoog	89%	<div></div>
inkomen	laag	53%	<div></div>
	hoog	92%	<div></div>

Bron: OIS / De Staat vd Stad 2018

Eenzaamheid onder Amsterdammers

vrouwen	45%	<div></div>
mannen	51%	<div></div>
westers	40%	<div></div>
niet-westers	60%	<div></div>

Bron: GGD / eenzaamheid in beeld